

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ **Андрій СТАСИШИН**

«28» серпня 2023 р.

РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ЕЛЕКТРОННА
ДЕМОКРАТІЯ»

галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування;

спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування;

ОПП «Публічне управління та адміністрування»;

ОПП «Публічне адміністрування і управління бізнесом»;

ОПП «Управління персоналом в органах публічної влади та бізнес-структурах»

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

ЛЬВІВ - 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Електронне врядування та електронна демократія» - цикл нормативних навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти галузі знань: 28 Публічне управління та адміністрування, спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування, ОПП «Публічне адміністрування та управління бізнесом», освітнього ступеня «бакалавр», заочної форми навчання.

«28» серпня 2023р., 23 с.

Розробники:

Комарницька Ганна Омелянівна, доктор економічних наук, доцент, завідувачка кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом.

Патеруха Наталія Григорівна, провідний спеціаліст департаменту комунікацій та внутрішньої політики Львівської обласної військової адміністрації, асистент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом

Протокол №1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувачка кафедри _____ Ганна КОМАРНИЦЬКА

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол №1 від «31» серпня 2023р.

©Комарницька Г.О., 2023рік

©Патеруха Н.Г., 2023рік

©ЛНУ імені Івана Франка, 2023рік

РОЗДІЛИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ
ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

7.2 Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять, заліків по модулях, контрольних робіт.

**РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ
КОНТРОЛЬ**

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

9.1 Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

9.3 Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

РОЗДІЛ 13. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний етап розвитку державотворчих процесів в Україні актуалізує об'єктивне вивчення використання оптимальних форм державного управління, які б з одного боку задовольняли потреби випереджаючого розвитку суспільства, а з іншого – могли бути реалізовані за сучасних реалій. З огляду на це, особливої уваги потребує така форма організації державного управління, як електронне урядування, впровадження якої було розпочато кілька років тому і яка сьогодні набуває все більшої підтримки суспільства.

Навчальна дисципліна «Електронне урядування та електронна демократія» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з питань державної політики розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування, видів електронної взаємодії між державою і суспільством, механізмів реалізації електронної демократії та надання електронних державних послуг, а також практичних навичок використання критеріїв оцінки вебсайтів органів влади, наявності в них інтерактивних можливостей. Дисципліна орієнтує на пошук причин неефективності функціонування елементів системи електронного урядування та націлена на формування вмінь з розробки планів і алгоритмів впровадження систем електронного документообігу в органах державного управління та органів місцевого самоврядування.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Електронне впорядкування та електронна демократія» є вивчення теоретичних засад, методологічних підходів та практичних аспектів використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для підвищення ефективності, прозорості та участі громадян у державному управлінні та демократичних процесах.

Мета навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» - сформуванню у здобувачів вищої освіти сучасну систему знань про сутність та теоретичні засади електронного урядування, виробити уміння застосовувати технології e-government у практиці публічного адміністрування, у тому числі при наданні державно-управлінських послуг.

Основне завдання

Основне завдання навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у державному управлінні та розвитку електронної демократії. Це завдання реалізується через:

1. Надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань про концепції, принципи, моделі та етапи розвитку е-урядування та е-демократії, а також про інструменти, технології та механізми їх реалізації.

2. Формування практичних умінь та навичок використання ІКТ для підвищення ефективності, прозорості та відкритості публічного управління, надання електронних послуг, залучення громадян до прийняття рішень та демократичних процесів.

3. Розвиток аналітичних та дослідницьких здібностей здобувачів вищої освіти для оцінки стану, проблем та перспектив впровадження е-урядування та е-демократії, вивчення кращих практик та інновацій у цій сфері.

4. Сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, необхідних для роботи в органах державної влади та місцевого самоврядування, впровадження проектів е-урядування, управління змінами та навчання персоналу.

5. Виховання у здобувачів вищої освіти розуміння важливості використання ІКТ для підвищення якості публічного управління, розвитку демократії та громадянського суспільства, забезпечення прав і свобод громадян в інформаційному суспільстві.

Таким чином, основне завдання цієї дисципліни - підготувати фахівців, здатних ефективно використовувати ІКТ для модернізації публічного управління, розвитку електронної демократії та побудови інформаційного суспільства в Україні з урахуванням кращого міжнародного досвіду та національних особливостей.

Місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі

Дана дисципліна є важливою складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а також логічним продовженням вивчення таких дисциплін, як «Вступ до фаху та академічна доброчесність», «Теорія і практика публічного адміністрування», «Інформаційні та комунікаційні технології», «Комунікації в публічному управлінні та адмініструванні» та інших.

Вимоги до знань і умінь

За умови успішного виконання вимог щодо опанування науки, студент набуде таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
- Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.
- Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.
- Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
- Здатність проводити моніторинг та діагностику проблем на різних рівнях адміністративного управління, інтерпретувати отримані результати та формувати управлінські рішення.
- Здатність синтезувати управлінські рішення у сфері публічного адміністрування та бізнес-адміністрування в умовах повної та неповної інформації.

Програмні результати навчання:

- Демонструвати навички обґрунтування власного твердження щодо дієвих способів, методів публічного адміністрування в умовах неповної інформації.

У результаті вивчення предмета студенти повинні

а) знати:

- категорійно-понятійний апарат проблематики інформаційного суспільства та електронного врядування;
- загальні принципи, методи та моделі електронного врядування;
- нормативно-правові засади забезпечення розвитку інформаційного суспільства та електронного врядування;
- сутність, значення та основні етапи формування електронного уряду в Україні;
- основні принципи, напрями і механізми трансформації системи публічного управління в Україні у відповідності з вимогами інформаційного суспільства;
- організаційну систему управління впровадженням електронного врядування в Україні;
- кращий зарубіжний та вітчизняний досвід у цій сфері;

б) уміти:

- оцінювати та аналізувати стан електронного врядування;
- застосовувати набуті навички в практичній діяльності щодо інформаційної політики;
- оцінювати стан ведення органами державної влади та місцевого самоврядування своїх електронних інформаційних ресурсів;
- здійснювати комплексний аналіз рівня готовності органів державної влади та місцевого самоврядування до впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

- користуватися системою електронного документообігу;
- ініціювати, розробляти та впроваджувати інновації на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
1.Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2.Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3.Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Робоча програма складена на **3 кредити**.

Форми контролю – **екзамен**.

РОЗДІЛ 2.ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇДИСЦИПЛІНИ «ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ»

Характеристика навчальної дисципліни							
Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування				Цикл дисциплін за навчальним планом: Цикл нормативних дисциплін			
Код та назва спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування				Освітній ступінь: бакалавр			
Курс: 3 Семестр: 6				Методи навчання: лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, захист реферативних робіт, складання схем, таблиць тощо.			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Лабораторні	Екзамен/ Консультації	Самостійна робота Здобувача вищої освіти (СРС)	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти (ІР)
3	90	80	32	48	1/2	5	5
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Вид контролю			
7		12		екзамен			

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РОЗДІЛ

Номер теми	Назва теми
1.	Тема 1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства
2.	Тема 2. Комунікації та співробітництво в інформаційному суспільстві
3.	Тема 3. Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного врядування
4.	Тема 4. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні
5.	Тема 5. Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура електронного врядування
6.	Тема 6. Мережа Інтернет
7.	Тема 7. Електронний документообіг
8.	Тема 8. Електронні адміністративні послуги
9.	Тема 9. Менеджмент і маркетинг електронного врядування
10.	Тема 10. Електронна демократія
11.	Тема 11. Інформаційні виборчі технології
12.	Тема 12. Інформаційна безпека в електронному урядуванні

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Ключові принципи та характеристики інформаційного суспільства. Міжнародні стандарти та рекомендації щодо розвитку інформаційного суспільства. Позиціонування України у глобальному інформаційному просторі: оцінка поточного стану та стратегічні пріоритети державної політики. Державна політика та механізми управління розвитком інформаційного суспільства та цифровізації в Україні. Практичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у державному управлінні: успішні приклади та перспективи.

Тема 2. Комунікації та співробітництво в інформаційному суспільстві.

Основи міжкультурної комунікації в сучасному світі. Вплив культурних відмінностей на інформаційне суспільство. Міжкультурна компетентність у професійній управлінській діяльності. Психологічні аспекти ефективної міжкультурної взаємодії. Практичні рекомендації щодо налагодження успішної міжкультурної комунікації в інформаційному суспільстві.

Тема 3. Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного врядування.

Електронне врядування: сутність, ключові поняття та принципи. Передумови та фактори успішного впровадження електронного врядування. Організаційна структура та інституційне забезпечення електронного врядування. Міжнародний досвід реалізації проєктів електронного урядування: уроки для України. Практичні кроки та рекомендації щодо розвитку електронного врядування в Україні.

Тема 4. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні.

Національна програма інформатизації та її роль у розбудові сучасної національної системи е-врядування. Закон України "Про Національну програму інформатизації": основні положення та значення для розвитку е-врядування. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: ключові принципи, напрями та завдання. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні: пріоритети та механізми реалізації. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: цифрова трансформація та розвиток е-врядування на регіональному та місцевому рівнях. Сучасні державні проєкти з розвитку е-врядування в Україні: "Дія", "Трембіта", Єдиний державний веб-портал електронних послуг тощо.

Тема 5. Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування.

Базова модель архітектури електронного урядування: компоненти та рівні взаємодії. Системи ідентифікації громадян та юридичних осіб у е-врядуванні. Системи міжвідомчої електронної взаємодії: принципи побудови та функціонування. Інтероперабельність у е-врядуванні: поняття, рівні, стандарти. Інформаційні ресурси е-врядування: класифікація, формати, принципи організації. Відкриті дані як ключовий компонент інформаційно-технологічної інфраструктури е-врядування. Хмарні технології в е-врядуванні: моделі розгортання та надання послуг.

Тема 6. Мережа Інтернет.

Особливості використання мережі Інтернет в е-врядуванні. Забезпечення доступу громадян та юридичних осіб до Інтернету як передумова розвитку е-врядування. Закон України "Про доступ до публічної інформації" та його значення для розвитку е-врядування. Веб-сайти органів влади: вимоги до контенту та функціональності. Соціальні мережі як інструмент комунікації влади з громадянами. Проблеми інформаційної безпеки та захисту персональних даних у е-врядуванні

Тема 7. Електронний документообіг

Нормативно-правове регулювання електронного документообігу в Україні. Моделі та стандарти електронного документообігу. Електронний цифровий підпис: поняття, правовий статус, застосування в е-врядуванні. Системи електронного документообігу в органах влади: функціональні можливості та особливості впровадження. Міжвідомчий електронний документообіг: організація та забезпечення юридичної сили електронних документів. Довгострокове зберігання електронних документів: проблеми та шляхи вирішення.

Тема 8. Електронні адміністративні послуги

Розвиток системи надання електронних адміністративних послуг в Україні. Єдиний державний портал адміністративних послуг: структура, функціонал, послуги. Інтегровані офіси надання адміністративних послуг: моделі організації та взаємодії. Реєстр адміністративних послуг: призначення та інформаційне наповнення. Адміністративний збір за надання електронних адміністративних послуг. Оцінювання якості надання електронних адміністративних послуг. Участь громадян у вдосконаленні системи надання електронних адміністративних послуг.

Тема 9. Менеджмент і маркетинг електронного врядування.

Концептуальні основи організаційних комунікацій в системі електронного врядування. Роль ефективної комунікації в забезпеченні прозорості та відкритості влади. Сучасні підходи до управління комунікаціями в е-урядуванні. Інтеграція комунікаційних каналів для забезпечення ефективної взаємодії з громадянами. Менеджмент комунікацій у системі електронного урядування. Планування та реалізація комунікаційних стратегій в е-урядуванні. Управління інформаційними потоками та забезпечення своєчасного реагування на запити громадян. Моніторинг та оцінка ефективності комунікаційних заходів в е-урядуванні. Інформаційний маркетинг як сучасна філософія ринкової економіки. Роль інформаційного маркетингу в забезпеченні конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки. Використання інструментів інформаційного маркетингу для просування електронних послуг. Персоналізація та таргетування в інформаційному маркетингу е-урядування. Маркетинг послуг у системі електронного урядування. Особливості маркетингу електронних послуг у публічному секторі. Дослідження потреб та очікувань громадян щодо електронних послуг. Розробка та просування нових електронних послуг на основі маркетингових підходів.

Тема 10. Електронна демократія.

Стан розвитку е-демократії у світі та Україні. Огляд міжнародних рейтингів та індексів розвитку е-демократії. Законодавче забезпечення е-демократії в Україні. Успішні приклади впровадження

інструментів е-демократії в Україні та світі. Концепції електронної демократії. Теоретичні основи е-демократії: партисипативна, деліберативна, пряма демократія. Моделі е-демократії: інформаційна, консультативна, партнерська. Принципи реалізації е-демократії: прозорість, інклюзивність, підзвітність. Сутність та сучасні форми електронної демократії. Електронне голосування та референдуми. Електронні петиції та громадські ініціативи. Електронні консультації та громадські обговорення. Громадські бюджети участі та краудсорсинг в е-демократії. Зарубіжний досвід розвитку електронної демократії. Кращі практики е-демократії в країнах ЄС, США, Канаді. Особливості реалізації інструментів е-демократії в різних країнах. Уроки для України з міжнародного досвіду впровадження е-демократії

Тема 11. Інформаційні виборчі технології.

Роль інформаційних виборчих технологій у формуванні представницьких органів влади. Вплив інформаційних технологій на виборчий процес та політичну конкуренцію. Використання соціальних медіа та цифрових платформ у виборчих кампаніях. Ризики та виклики застосування інформаційних виборчих технологій. Правові засади використання інформаційних виборчих технологій в Україні. Законодавче регулювання використання інформаційних технологій у виборчому процесі. Обмеження та вимоги до агітації та політичної реклами в Інтернеті. Механізми контролю та відповідальності за порушення виборчого законодавства в інформаційній сфері. Організаційні аспекти реалізації інформаційних виборчих технологій. Планування та бюджетування інформаційної складової виборчої кампанії. Формування команди та розподіл функцій в реалізації інформаційних виборчих технологій. Оцінка ефективності та коригування інформаційної стратегії у виборчій кампанії. Побудова ефективної інформаційної виборчої кампанії. Розробка ключових повідомлень та наративів виборчої кампанії. Таргетування та сегментація виборців в інформаційній кампанії. Інтеграція онлайн та офлайн інструментів в інформаційній виборчій кампанії. Основні види інформаційних виборчих технологій та форми їх реалізації. Веб-сайти кандидатів та політичних партій. Соціальні мережі та месенджери у виборчих кампаніях. Політична реклама в Інтернеті: банерна, контекстна, відеореклама. Прямі трансляції, подкасти, блоги у виборчих кампаніях. Інформаційна діяльність органів публічної влади та посадових осіб у період виборчого процесу. Забезпечення нейтралітету та неупередженості в інформаційній діяльності органів влади. Особливості висвітлення виборчого процесу на офіційних веб-ресурсах органів влади. Обмеження агітації для посадових осіб органів публічної влади під час виборчого процесу

Тема 12. Інформаційна безпека в електронному урядуванні

Державна політика інформаційної безпеки. Стратегічні документи та концепції забезпечення інформаційної безпеки держави. Інституційне забезпечення реалізації політики інформаційної безпеки. Міжнародне співробітництво України у сфері інформаційної безпеки. Організаційно-правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні. Законодавство України у сфері інформаційної безпеки та захисту інформації. Стандарти та вимоги до забезпечення інформаційної безпеки в е-урядуванні. Розподіл функцій та відповідальності за забезпечення інформаційної безпеки в органах влади. Заходи та технології технічного захисту інформації. Криптографічний захист інформації в е-урядуванні. Захист персональних даних та конфіденційної інформації в інформаційних системах. Забезпечення безпеки веб-ресурсів органів влади та електронних сервісів. Комплексні системи захисту інформації. Розробка та впровадження комплексних систем захисту інформації в органах влади. Управління ризиками інформаційної безпеки та реагування на інциденти. Аудит та моніторинг стану інформаційної безпеки в е-урядуванні. Національна система конфіденційного зв'язку: призначення, основні завдання, стан впровадження. Роль та місце НСКЗ в системі інформаційної безпеки держави. Функціональні можливості та послуги, що надаються НСКЗ. Стан розгортання НСКЗ в органах державної влади та місцевого самоврядування. Досвід забезпечення інформаційної безпеки країн ЄС в умовах впровадження новітніх інформаційних технологій. Стратегії та політики інформаційної безпеки в країнах ЄС. Регулювання та стандартизація у сфері інформаційної безпеки в ЄС. Кращі практики та уроки для України з досвіду забезпечення інформаційної безпеки в країнах ЄС

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Про інформацію: Закон України від 13.01.2011 р. № 2938-17. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 19.03.2024).
2. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 19.03.2024).
3. Чернов С., Воронкова В., Банах В., Соснін О., Жукаускас П., Ввайнхардт Й., Андрюкайтене Р. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_2017.pdf (дата звернення: 19.03.2024).
4. Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.03.2024).
5. Клімушин П.С., Серенок А.О. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2010. 312 с.
6. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV, зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1280-15#Text> (дата звернення: 19.03.2024).
7. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.03.2024).
8. Кукарін О.Б. Електронний документообіг та захист інформації: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2015. 84 с.
9. Дубова С.В. Електронне урядування: навч.-метод. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 144 с. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/dubova.pdf> (дата звернення: 19.03.2024).
10. Абраменко Ю.Ю., Чикаренко І.А. Зарубіжний досвід е-врядування та проблеми його імплементації в Україні. URL: <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2009-02/09aууриu.pdf> (дата звернення: 19.03.2024).
11. Грицяк Н.В., Литвинова Л.В. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства: навч. посіб. Київ: К.І.С., 2015. 108 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/42b15310-a571-47cc-aeaa-cfd07b9fa6f0.pdf (дата звернення: 19.03.2024).
12. Кандзюба С.П. та ін. Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ, 2017. Ч. 9. 64 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/xmlui/handle/123456789/3691?show=full> (дата звернення: 19.03.2024).
13. Малиновський В.Я., Грицяк Н.В., Семенченко А.І. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. Ч. 1. 70 с. URL: https://onat.edu.ua/wp-content/uploads/2018/05/Part_001_Feb_2018.pdf (дата звернення: 19.03.2024).
14. Дзюба С.В. та ін. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій / за ред. А.І. Семенченка. Київ, 2012. URL: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/25b2e244-abac-4811-a0e5-4e420559b51d.pdf> (дата звернення: 19.03.2024).
15. Машкаров Ю.Г. та ін. Електронне врядування. Інформатизація державного управління: навч. посіб. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. 292 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Biblioteka_Magistra/73ee0a3d-5403-4736-a57a-084e0ade26ae.pdf (дата звернення: 19.03.2024).
16. Публічне управління: навч. посібник / А. В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г. О. Комарницька та ін. [за заг. ред. А. В. Стасишина]. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

17. Voronina Y., Bashtannyk O., Komarnytska H., Saevich R., Paterukha N., Parubchak P. Change Management and Implementation of Changes in the Field of Public Administration // Economic Affairs. – 2023. – Vol. 68, No. 04. – P. 2207-2220. – DOI: 10.46852/0424-2513.4.2023.29.

18. Kuzyk, O., Kabanova, O., Chirva, G., Vlasenko, D., & Komarnytska, H. (2023). Impact of digital technologies on the efficiency of marketing communication: trends and perspectives. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6 (53), 471–486. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4259>.

19. Oleh Kuzmin Modelling of management decisions in the process of system integration at enterprises / Oleh Kuzmin, Yevhen Tsikalo, Hanna Komarnytska, Victoria Terlecka // *International Journal of Services, Economics and Management*. – 2023. – Том 14 . – P. Open Access at Inderscience. – <https://www.inderscience.com/info/ingeneral/forthcoming.php?jcode=ijsem>

20. Komarnytskyu, I., & Komarnytska, H. (2023). Assessing the effectiveness of digital technologies implementation in public authorities in Ukraine. *Mind Journal*, 15. <https://doi.org/10.36228/MJ.15/2023.8>

21. Комарницька, Г.О. 2022. Інформаційні технології в публічному управлінні. *Звітна наукова конференція Львівського національного університету імені Івана Франка за 2021 рік: зб. тез звітної наук. конф. Львівського нац. у-у ім. І. Франка*, Львів, 1-8 лютого 2022, Львів: ЛНУ ім. І. Франка.

22. Komarnytska, H.O. & Komarnytskyu, I.M. 2022. Digital transformation and digitalization in Ukraine. *Marketing of innovations. Innovations in marketing: Materials of the International Scientific Internet Conference*, Poland, Bielsko-Biala, December, 2022, Bielsko-Biala: University of Economics and Humanities.

23. Комарницька, Г. О. та Станасюк О.А. 2022. Цифрова трансформація публічного управління. В: *Сучасна парадигма публічного управління: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції*. Львів, Україна, 8-11 листопада 2022. Львів: ЛНУ ім. І.Франка.

Допоміжна література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 No208 "Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208-2003-%D0%BF#Text>.

2. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. No 80/94-ВР, зі змінами. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/publish/article?art_id=177524088

4. Концепція формування та функціонування інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>.

5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від 27.01.2016 р. No 96/2016. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96/2016#Text>

6. Глосарій термінів Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.dovidka.com.ua/p.html#Enterprise_policy.

Ресурси мережі Інтернет:

1. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України <https://www.rada.gov.ua/news/zak>

3. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/>

5. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. Івана Франка <http://old.library.lnu.edu.ua/bibl/>

6. Методичні матеріали кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом ЛНУ імені І. Франка https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/SYLABUS_Komunikatsii.pdf

РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

№ розділу, теми (змістов і модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин		
		всього	у тому числі		лекції	лабораторні	Консультації/ Екзамен
			аудиторні	СРС/ ІРС			
Тема 1	Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства	6	6	-/1	2	6	
Тема 2	Комунікації та співробітництво в інформаційному суспільстві	6	6	1/-	2	2	
Тема 3	Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного врядування	7	6	-/-	2	2	
Тема 4	Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні	7	6	-/-	2	2	
Тема 5	Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура електронного врядування	7	6	2/-	2	2	
Тема 6	Мережа Інтернет	7	6	-/-	2	6	
Тема 7	Електронний документообіг	7	6	-/-	2	6	
Тема 8	Електронні адміністративні послуги	7	6	-/-	2	6	
Тема 9	Менеджмент і маркетинг електронного врядування	7	6	-/-	2	4	
Тема 10	Електронна демократія	9	8	-/-	4	2	
Тема 11	Інформаційні виборчі технології	9	8	-/4	4	6	
Тема 12	Інформаційна безпека в електронному урядуванні	9	8	2/-	4	4	
	Консультації				2		2
	Екзамен						1
Разом годин		90	80	5/5	32	48	3

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ
7.1. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Тема 1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства	2
2.	Тема 2. Комунікації та співробітництво в інформаційному суспільстві	2
3.	Тема 3. Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного урядування	2
4.	Тема 4. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні	2
5.	Тема 5. Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування	2
6.	Тема 6. Мережа Інтернет	2
7.	Тема 7. Електронний документообіг	2
8.	Тема 8. Електронні адміністративні послуги	2
9.	Тема 9. Менеджмент і маркетинг електронного урядування	2
10.	Тема 10. Електронна демократія	4
11.	Тема 11. Інформаційні виборчі технології	4
12.	Тема 12. Інформаційна безпека в електронному урядуванні	4
Разом лекційних годин		32

7.2. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Тема 1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства	6
2.	Тема 2. Комунікації та співробітництво в інформаційному суспільстві	2
3.	Тема 3. Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного урядування	2
4.	Тема 4. Організаційно-правове забезпечення електронного урядування в Україні	2
5.	Тема 5. Архітектура та інформаційно-технологічна інфраструктура електронного урядування	2
6.	Тема 6. Мережа Інтернет	6
7.	Тема 7. Електронний документообіг	6
8.	Тема 8. Електронні адміністративні послуги	6
9.	Тема 9. Менеджмент і маркетинг електронного урядування	4
10.	Тема 10. Електронна демократія	2

11.	Тема 11. Інформаційні виборчі технології	6
12.	Тема 12. Інформаційна безпека в електронному урядуванні	4
Разом лабораторних годин		48

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Концептуальні засади інформаційного суспільства.
2. Міжнародні стандарти та принципи побудови інформаційного суспільства.
3. Україна у світовому інформаційному просторі: оцінка рівня розвитку інформаційного суспільства та пріоритетні завдання державної політики.
4. Державна політика і управління розвитком інформаційного суспільства та інформатизації в Україні.
5. Основні напрями застосування інформаційно-комунікаційних технологій у державному управлінні.
6. Вступ до міжкультурних комунікацій.
7. Міжкультурні фактори в інформаційному суспільстві.
8. Міжкультурні відмінності в професійній управлінській діяльності.
9. Соціально-психологічні основи міжкультурної комунікації.
10. Електронне урядування: концептуальні засади, поняття та сутність.
11. Передумови впровадження електронного урядування.
12. Організаційні та інституційні основи електронного урядування.
13. Зарубіжний досвід електронного урядування.
14. Національні програми реформ як складова розбудови сучасної національної системи е-врядування.
15. Концепція інформатизації: нормативно-правове забезпечення.
16. Концепція розвитку інформаційного суспільства.
17. Концепція розвитку електронного врядування в Україні.
18. Сучасні державні проекти з розвитку е-врядування та їх законодавче забезпечення.
19. Концептуальні засади єдиної архітектури та інформаційно-технологічної інфраструктури електронного урядування.
20. Складові інформаційно-технологічної інфраструктури електронного урядування.
21. Системи інформаційних ресурсів в електронному урядуванні.
22. Основи програмно-технічного забезпечення електронного урядування.
23. Інтернет як основа електронного врядування.
24. Державна політика в розвитку телекомунікаційних систем Інтернет в Україні.
25. Електронний документообіг у діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
26. Інформаційно-технологічні аспекти запровадження електронного документообігу.
27. Організаційні та правові аспекти запровадження електронного документообігу в систему державного управління.
28. Електронний цифровий підпис.
29. Системи електронного документообігу.
30. Електронні державні (муніципальні) послуги: поняття, характеристики, класифікація, стандарти форматів опису.
31. Організаційно-управлінські засади реалізації електронних послуг органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
32. Розроблення та впровадження порталів послуг органів влади.
33. Технології створення порталів послуг органів влади.
34. Надання електронних державних (муніципальних) послуг в Україні на центральному, регіональному та місцевому рівнях.
35. Концептуальні основи організаційних комунікацій.
36. Менеджмент комунікацій у системі електронного урядування.
37. Інформаційний маркетинг як сучасна філософія ринкової економіки.
38. Маркетинг послуг у системі електронного урядування.
39. Стан розвитку е-демократії у світі та Україні.
40. Концепції електронної демократії.
41. Зарубіжний досвід розвитку електронної демократії.
42. Роль інформаційних виборчих технологій у формуванні представницьких органів влади.
43. Правові засади використання інформаційних виборчих технологій в Україні.

44. Організаційні аспекти реалізації інформаційних виборчих технологій.
45. Побудова ефективної інформаційної виборчої кампанії.
46. Основні види інформаційних виборчих технологій та форми їх реалізації.
47. Інформаційна діяльність органів публічної влади та посадових осіб у період виборчого процесу
48. Державна політика інформаційної безпеки.
49. Організаційно-правове забезпечення інформаційної безпеки в електронному урядуванні.
50. Заходи та технології технічного захисту інформації.
51. Комплексні системи захисту інформації.
52. Національна система конфіденційного зв'язку: призначення, основні завдання, стан впровадження.
53. Досвід забезпечення інформаційної безпеки країн ЄС в умовах впровадження новітніх інформаційних технологій.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти проводиться за модульно-рейтинговою системою і включає поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль має на меті оцінити роботу здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної роботи (лекції, лабораторні заняття) та відображає поточні навчальні досягнення здобувачів вищої освіти в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Підсумковий (семестровий) контроль є інтегрованою оцінкою засвоєння знань здобувачів вищої освіти у вигляді семестрового екзамену.

При викладанні дисципліни «Електронне врядування та електронна демократія» використовуються такі методи контролю:

- поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Його інструментами є опитування, виступи на лабораторних заняттях, виконання завдань, проведення дискусії, обговорення і поточне експрес-тестування.

- підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі письмового семестрового екзамену.

9.1. Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Поточний контроль	Підсумковий (семестровий) контроль
Лабораторні заняття	Екзамен
50 балів	50 балів

Оцінювання рівня знань студентів проводиться за модульно-рейтинговою системою і включає поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль має на меті оцінити роботу студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, лабораторні заняття) та відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Підсумковий (семестровий) контроль є інтегрованою оцінкою засвоєння знань студентів у вигляді семестрового екзамену.

При викладанні дисципліни «Електронне врядування та електронна демократія» використовуються такі методи контролю:

- поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є опитування, виступи на лабораторних заняттях, дискусії, обговорення та поточне експрес-тестування.

- підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі письмового семестрового екзамену.

Підсумкова оцінка з поточного контролю (загальна оцінка знань студента за роботу на аудиторних заняттях впродовж семестру) оцінюється за розрахунком:

$$\overline{ПО} = \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n}{n} \times 10$$

де O_1, O_2, \dots – оцінки за знання на поточних лабораторних заняттях та результати поточних тематичних тестувань;

n – кількість лабораторних занять.

Поточний модульний контроль (лабораторні заняття + СРС + ІНДЗ) = 50 балів. Екзамен = 50 балів. Разом 100 балів.

СИСТЕМА НАРАХУВАННЯ РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

По закінченні вивчення навчальної дисципліни студент може максимально набрати 100 балів.

Види робіт. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у лабораторних заняттях	
Критерії оцінювання	5 балів

Відмінно («5») – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.	5
Добре («4») – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.	4
Задовільно («3») – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.	3
Незадовільно («2») – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.	2
2. Самостійна робота здобувачів	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт) Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному лабораторному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на екзамені).	5
3. Індивідуальна робота здобувачів (ІДР)	
Критерії оцінювання	
5 балів	
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	5
▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	4-3
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	2
4. Екзамен	
50	
Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх здобувачів. Екзаменаційний білет містить 29 завдань, завдання 3-ьох рівнів складності. Перший рівень (завдання 1-20) – завдання із вибором відповіді – це теоретичні питання, що мають по чотири варіанти відповідей, з яких одна є правильною. За кожне правильно виконане завдання виставляється 0,4 бала (максимально $20 \times 0,4 = 8,0$ балів). Другий рівень (завдання 21-26) – з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо здобувач дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання виставляється 3 бали (максимально $6 \times 3,0 = 18,0$ балів). Третій рівень (завдання 27-29) – завдання, які передбачають послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. За кожне правильно виконане завдання здобувачеві виставляється 8 балів (максимально $3 \times 8,0 = 24,0$ бали) Результат екзамену залежить від загальної кількості набраних балів. Оцінка одержана на екзамені є остаточною.	

РЕЗУЛЬТАТА МИ ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЧОТИРИБАЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Оцінка	Відсотки(%%)віднабранихбалівза результатами модульного контролю
5 «відмінно»	90–100
4 «добре»	71-89
3 «задовільно»	51-70
2 «незадовільно»	до 50 %

9.3. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Академічні успіхи здобувача вищої освіти виставляються у відомостях успішності та залікових книжках за стобальною, національною та шкалою ECTS. Встановлюється таке співвідношення між шкалою оцінок ECTS, національною шкалою оцінювання і 100-бальною шкалою.

Рейтинг здобувача вищої освіти (балів)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка	
			за національною системою	За системою факультету
90 – 100	A	Відмінно (EXCELLENT) – відмінне виконання з незначною кількістю помилок	Відмінно	5
81– 89	B	Дуже добре (VERY GOOD) – вище середніх стандартів, але з деякими помилками	Добре	4
71– 80	C	Добре (GOOD) – в цілому змістовна і правильна робота з певною кількістю значних помилок		
61– 70	D	Задовільно (SATISFACTORY) – непогано, але з значною кількістю недоліків	Задовільно	3
51– 60	E	Достатньо (SUFFICIENT) – виконання відповідає мінімальним критеріям		
21– 50	FX	Незадовільно (FAIL) – необхідна ще певна робота для успішного складання заліку	Незадовільно	2
0– 25	F	Незадовільно (FAIL) – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методичне забезпечення, яке супроводжує викладання дисципліни: опорні конспекти лекцій; інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); ілюстративні матеріали, презентації тощо.

Навчально-методичне та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- робоча програма;
- плани лабораторних занять та методичні матеріали з їх проведення;
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники;
- навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальної дисципліни.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання з дисципліни

Проблемні лекції
<p>Тема 1. Державне управління в умовах розвитку інформаційного суспільства</p> <p><u>Проблемні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Недостатня розвиненість інфраструктури ІКТ та цифрового розриву між різними регіонами та соціальними групами.2. Низький рівень цифрової грамотності та готовності населення до використання е-послуг.3. Відсутність єдиних стандартів та протоколів взаємодії між різними системами е-врядування.4. Питання захисту персональних даних та інформаційної безпеки в системах е-врядування.5. Недосконалість нормативно-правової бази для регулювання е-врядування.6. Недостатня інтеграція та взаємодія між різними гілками та рівнями влади в е-врядуванні.7. Низький рівень залученості громадян до процесів прийняття рішень через е-участь.
Робота в малих групах
<p>Ділова гра «Впровадження електронного уряду в Україні»</p> <p>Методи навчання, які використовуються в процесі ділової гри: індивідуальні завдання дозасвоєння теоретичного матеріалу; обговорення в малих групах з прийняттям колективного рішення; презентація матеріалів колективного рішення.</p> <p>Формування малих груп (3 – 5 осіб) і обговорення результатів індивідуального заповнення таблиць, на основі якого виробляється групове рішення щодо повноти та якості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування в рамках функціонування інформаційної системи "Електронний уряд" з урахуванням відповідного нормативно-правового та організаційного забезпечення впровадження електронного уряду.</p>
Лекції-дискусії
<p>Тема 3. Теоретико-методологічні та організаційні засади електронного врядування</p> <p>Лекція-дискусія з питання «Досвід зарубіжних країн в наданні електронних публічних послуг»</p>
Мозкові атаки

1. Розробка національної стратегії розвитку е-врядування з чіткими цілями та показниками.
2. Запровадження обов'язкових навчальних програм з цифрової грамотності для держслужбовців та населення.
3. Створення єдиної архітектури та стандартів взаємодії для систем е-врядування.
4. Впровадження передових технологій захисту даних (блокчейн, шифрування тощо) в е-врядуванні.
5. Гармонізація законодавства у сфері е-врядування з найкращими міжнародними практиками.
6. Розробка механізмів міжвідомчої та міжрівневої електронної взаємодії в публічному управлінні.
7. Створення зручних та доступних платформ е-участі для залучення громадян до процесів вироблення політик.
8. Стимулювання розробки інноваційних рішень е-врядування через державно-приватне партнерство.
9. Регулярний моніторинг та оцінка ефективності впровадження е-врядування для коригування стратегії.
10. Вивчення та адаптація найкращого міжнародного досвіду у сфері е-врядування.

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
3. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/>
5. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. Івана Франка <http://old.library.lnu.edu.ua/bibl/>
6. Методичні матеріали кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом ЛНУ імені І. Франка

РОЗДІЛ 13.ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

У разі зміну списку рекомендованої літератури, у чинному законодавстві, що суттєво впливає на зміст робочої програми, змін у змісті самостійної роботи, семінарських або практичних занять заповнюється таблиця за формою:

№ з/п	Зміни і доповнення до робочої програми (розділ, тема, зміст змін і доповнень)	Навчальний рік	Підпис завідувача кафедри